

„Hajdú-Bihar megye a Kárpát-medencei gazdasági térben”

2017. június 21.

Debrecen

Határmenti térségfejlesztés lehetőségei a magyar-román határtérségben

Dr. Radics Zsolt

Debreceni Egyetem

Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszék

Cross-Border Cooperation Areas/Structures 2011
Régions/structures de coopération transfrontalière 2011
Regionen/Strukturen grenzübergreifender Zusammenarbeit 2011

Editing/Éditeur/Herausgeber:

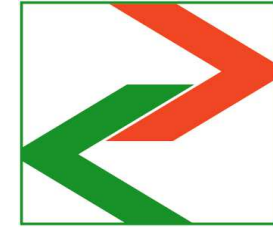
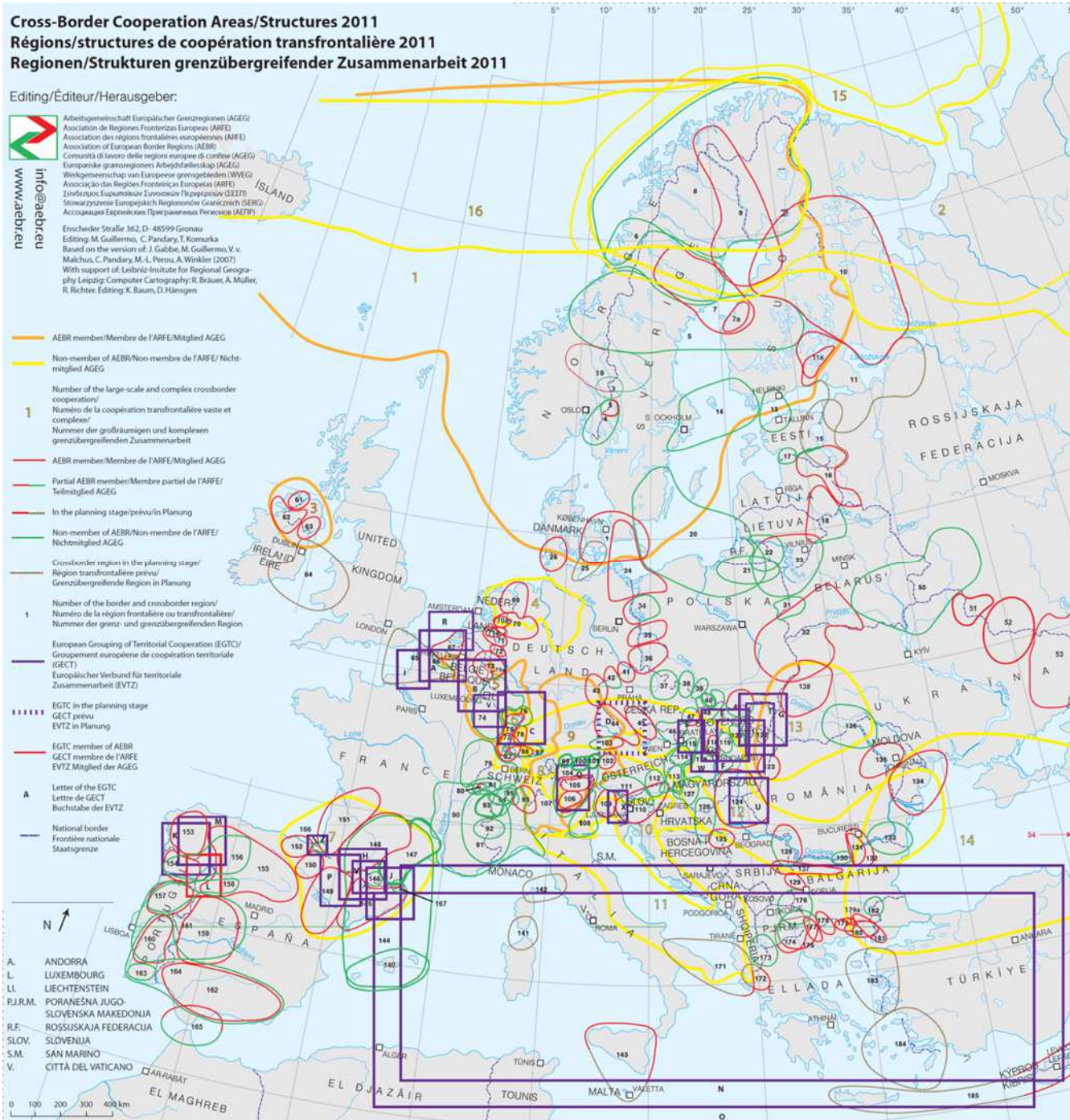

Info@aebren
 www.aebren

Arbeitsgemeinschaft Europäischer Grenzregionen (AGEG)
 Asociación de Regiones Fronterizas Europeas (ARFE)
 Association des régions frontalières européennes (ARFE)
 Association of European Border Regions (AEBR)
 Comunità di lavoro delle regioni europee di confine (AGEG)
 Europäische Grenzregionen Arbeitskreis (AGEG)
 Werkgemeenschap van Europese grensgebieden (WVEG)
 Associação das Regiões Fronteiriças Europeas (ARFE)
 Зв'язування Європейських Регіонів Границь (ЄВРГ)
 Spolupráca Európskych Regiíonov Graničnej (SERG)
 Ассоциация Европейских Граничных Регионов (АЕГР)

Erzrieder Straße 362, D-48599 Gronau
 Editing: M. Guillermo, C. Pandary, T. Komurka
 Based on the version of: J. Gabbe, M. Guillermo, V.v. Malchus, C. Pandary, M. L. Perou, A. Winkler (2007)
 With support of Leibniz-Institute for Regional Geography
 Leipzig Computer Cartography: R. Brauer, A. Müller, R. Richter, Editing: K. Baum, D. Hänsgen

- AEBR member/Membre de l'ARFE/Mitglied AGEG
- Non-member of AEBR/Non-membre de l'ARFE/Nichtmitglied AGEG
- 1** Number of the large-scale and complex crossborder cooperation/
 Numero de la coopération transfrontalière vaste et complexe/
 Nummer der großräumigen und komplexen grenzübergreifenden Zusammenarbeit
- AEBR member/Membre de l'ARFE/Mitglied AGEG
- Partial AEBR member/Membre partiel de l'ARFE/Teilmitglied AGEG
- In the planning stage/prévu/in Planung
- Non-member of AEBR/Non-membre de l'ARFE/Nichtmitglied AGEG
- Crossborder region in the planning stage/
 Région transfrontalière prévue/
 Grenzübergreifende Region in Planung
- 1** Number of the border and crossborder region/
 Numero de la région frontalière ou transfrontalière/
 Nummer der grenz- und grenzübergreifenden Region
- European Grouping of Territorial Cooperation (EGTC)/
 Groupement européen de coopération territoriale (GECT)
- Europäischer Verbund für territoriale Zusammenarbeit (EVTZ)
- EGTC in the planning stage
 GECT prévu
 EVTZ in Planung
- EGTC member of AEBR
 GECT membre de l'ARFE
 EVTZ Mitglied der AGEG
- A** Letter of the EGTC
 Lettre de GECT
 Buchstabe der EVTZ
- National border
 Frontière nationale
 Staatsgrenze

CBC
 együttműködések
 2015

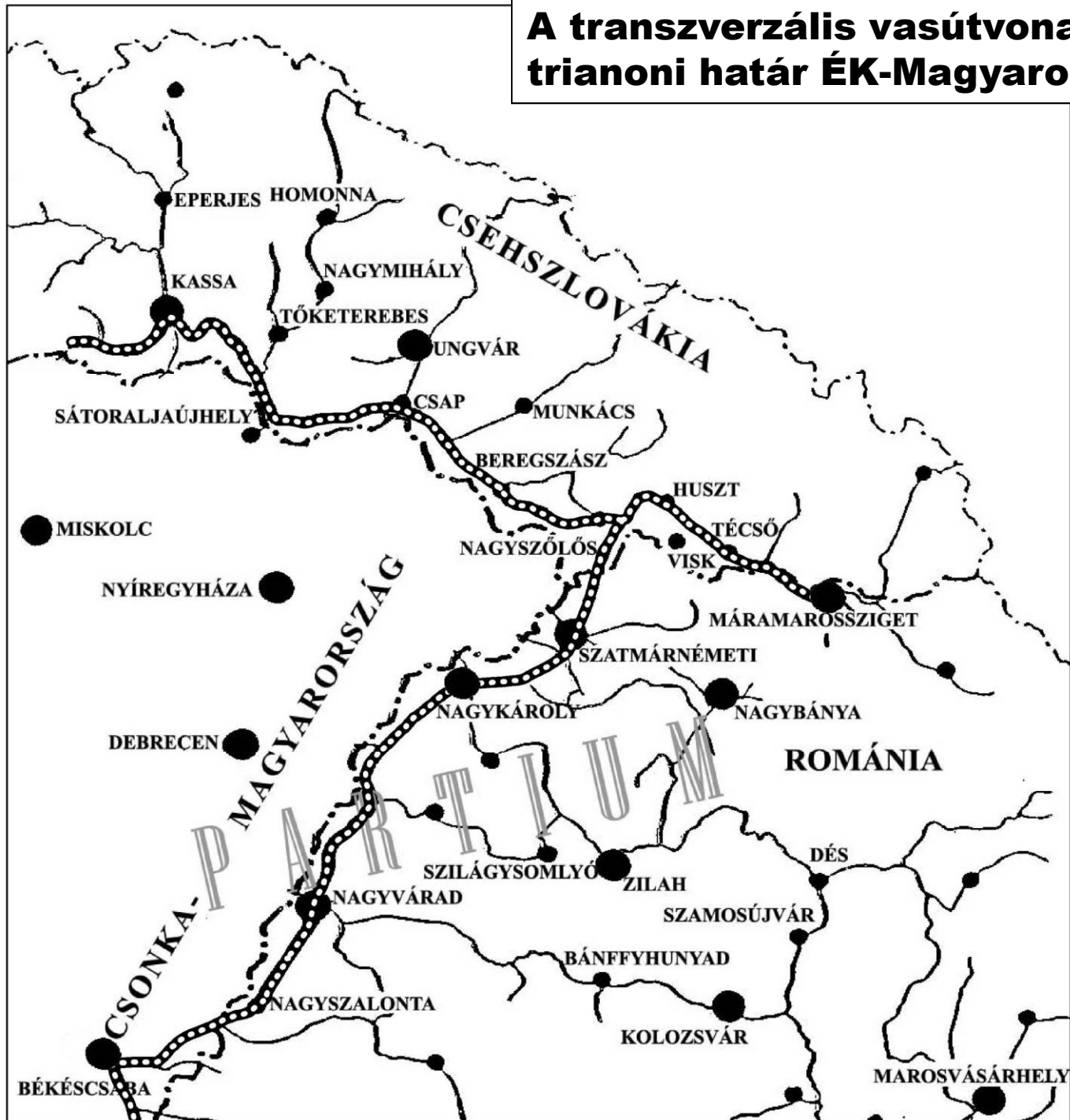
Sikeres határmenti együttműködés feltételei

- Intézményi háttér
 - Politikai akarat
 - Kulturális és földrajzi illeszkedés (hasonlóság vagy komplementaritás)
 - Gazdasági központok megléte
 - Infrastrukturális kapcsolatok
 - Elkötelezett, térséghez kötődő humánerőforrás
-
- A határmenti régiók egy lehetséges összefüggő területet fednek le
 - A közös fenntartható előnyökre vonatkozó szövetségek létrehozása

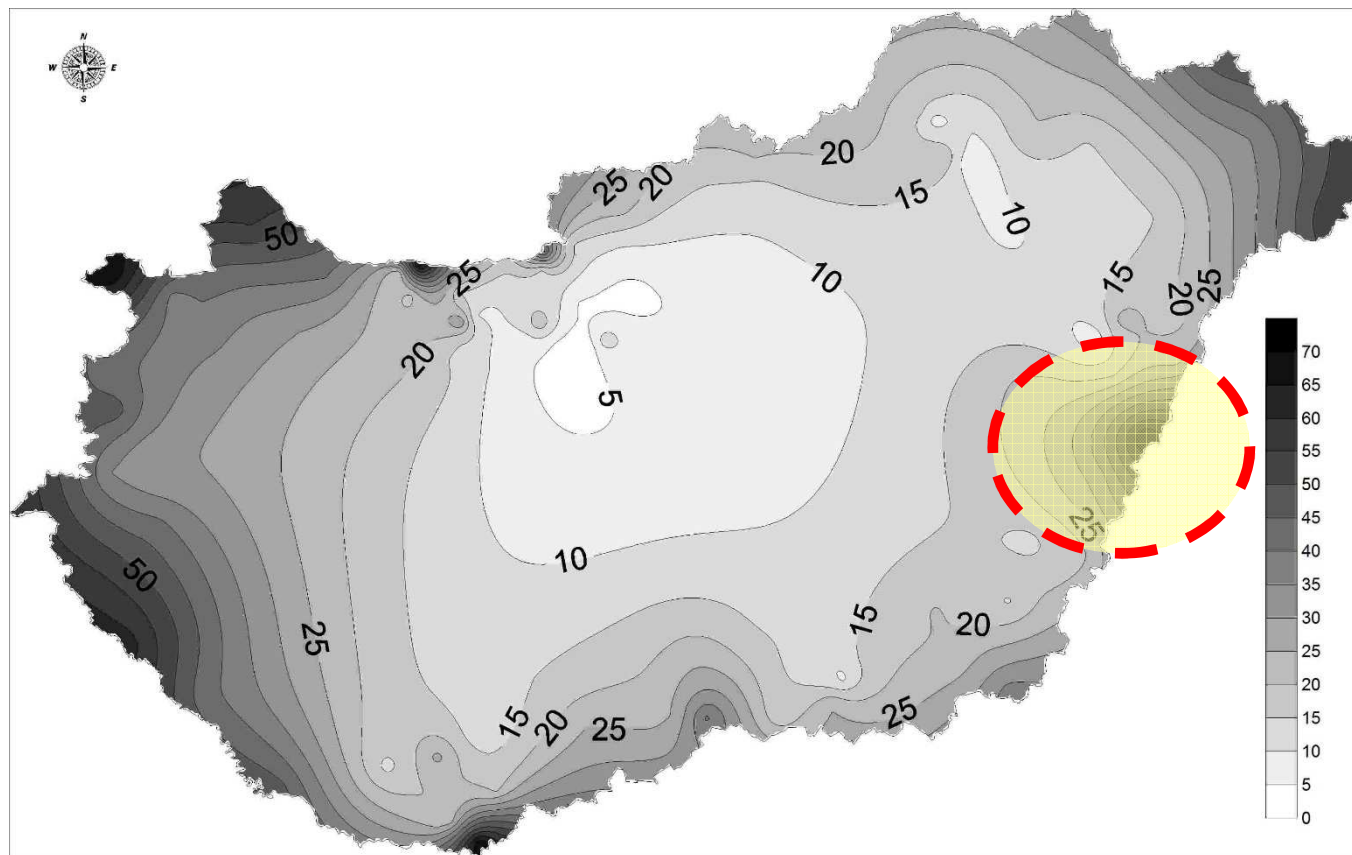
A jelenlegi helyzet

- A határon átnyúló együttműködés egy olyan terület a Hajdú-Bihar megye számára, aminek a lehetőségeit még nem sikerült olyan mértékben kiaknázni, mint amennyi potenciál rejlik benne.
- Az együttműködés már megkezdődött, a partnerek is folyamatos egyeztetéseket folytatnak, de a gazdasági aktivitás messze alulmarad a lehetőségekhez képest.

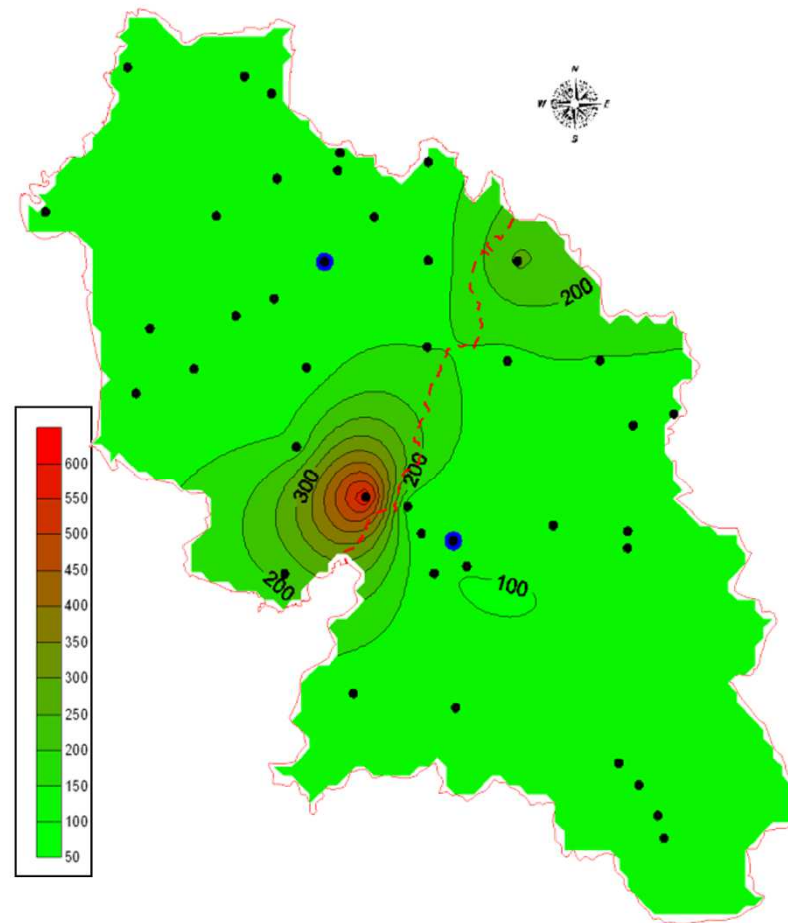
A transzverzális vasútvonalak és a trianoni határ ÉK-Magyarországon

Magyarország határmenti területeinek vizsgálata - a külső potenciál hozzájárulása a teljes potenciálértékhez, %

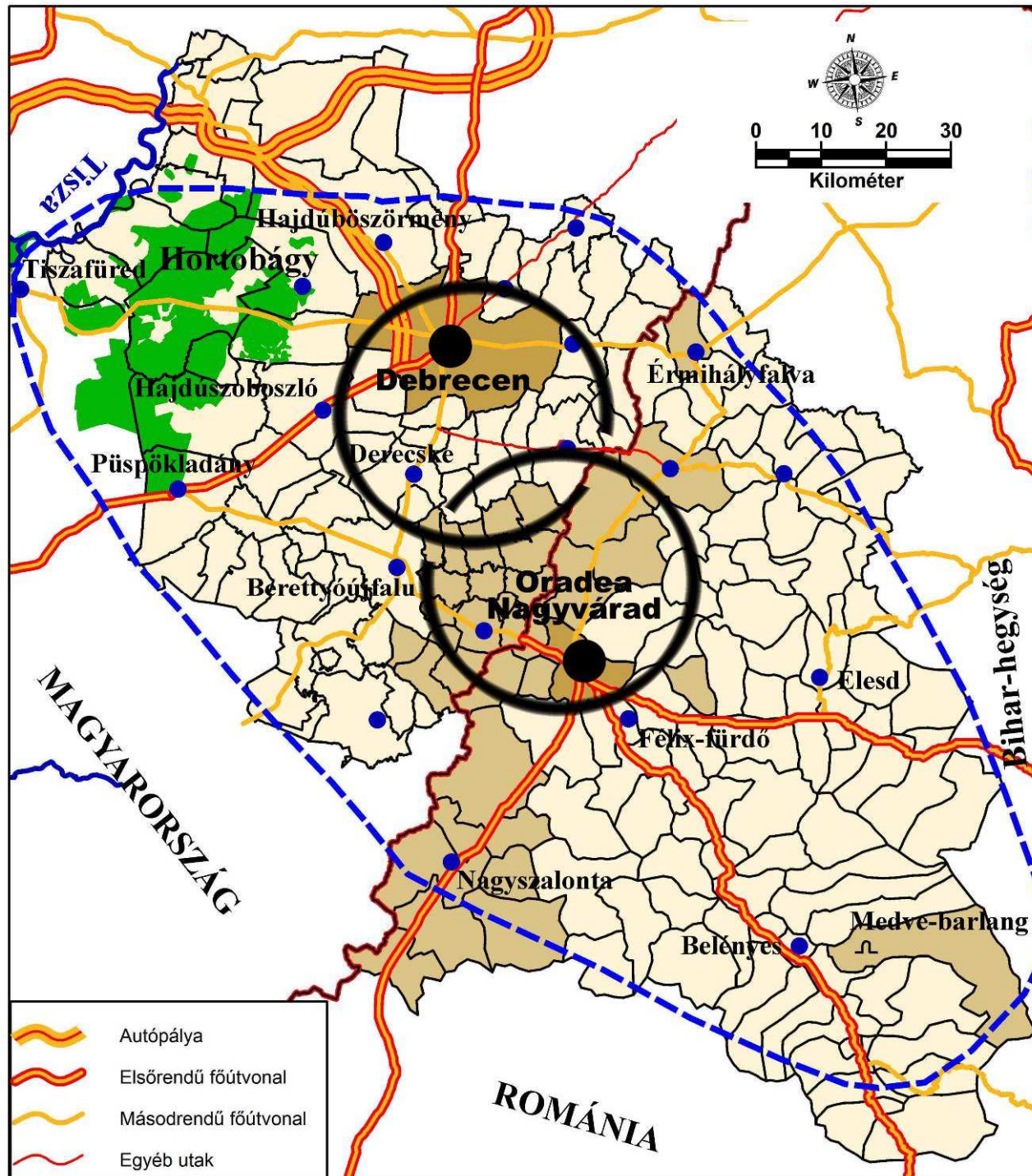

A potenciálértékek különbségei a foglalkoztatottak száma alapján Bihar és Hajdú-Bihar megyében

A MAGYAR-ROMÁN HATÁRMENTI TÉRSÉG KÖZÖS TRÜLETFEJLESZTÉSÉNEK SWOT ANALÍZISE

Erősségek (S)	Gyengeségek (W)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Az egymásrautaltság felismerése 2. Fiatalos korstruktúra, jelentős humán erőforrások 3. A lakosság pozitív hozzáállása az együttműködéshez, az újításokhoz 4. Tekintélyes természeti erőforrások, energikus tengely, (vásárvonal) 5. Vonzó kulturális és természeti környezet 6. Közös turisztikai kínálat 7. Képzett egyetemi és főiskolai hálózat 8. Nemzetközi repülőterek 9. Egyre eredményesebben működő interregionális (CBC) szervezetek 10. Debrecen és Nagyvárad sikeres együttműködése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Terhes történelmi örökség 2. Nagy tömegű munkaerő szabadult fel az iparból és rejtett munkanélküliség a mezőgazdaságban 3. Sebezhető természeti környezet 4. Gyenge gazdasági struktúra, alapvetően gyenge mezőgazdasági szektorral 5. Jelentős távolság a nemzeti és nyugat-európai gazdasági centrumoktól 6. Rossz minőségű közlekedési hálózat, rossz elérhetőség 7. Észak-déli közlekedési kapcsolatok hiánya (TINA) 8. Nyelvismeret hiánya (világnyelvek) 9. Pénzügyi források hiánya a szükséges közkiadásokra (nemzeti és önkormányzati szinten)
Lehetőségek (O)	Veszélyek (T)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizációs folyamat megindulása, terciarizáció – kvaternarizáció 2. Szubszidiaritás erősödése 3. Külső piacok feltárása 4. A globalizáció gyors terjedése 5. A lokalizáció (önkormányzatiság, civil szerveződések) erősödése 6. Erősödő transzfer szerep (Partuim) 7. Közös logisztikai fejlesztések 8. Nemzetközi támogatások (EU) fokozódása. – Új Szomszédügyi Politika 9. Geopolitikai küldetés 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az integráció különböző fokán állnak a tagországok, nehéz a harmonizáció 2. Marginalizáció, szegregáció, további elszegényedés 3. Politikai, szociális és gazdasági aszimmetriák 4. A közteherviselés nehézségei, az államháztartás hiánya 5. Kisebbségi problémák, felerősödő előtételek 6. A résztvevő régiók önkormányzatainak korlátozott lehetőségei 7. Régióon belüli versengés 8. A határmenti periférikus térségek további leszakadása

Jövőkép: Debrecen- Nagyvárad/Oradea határon átívelő város együttese

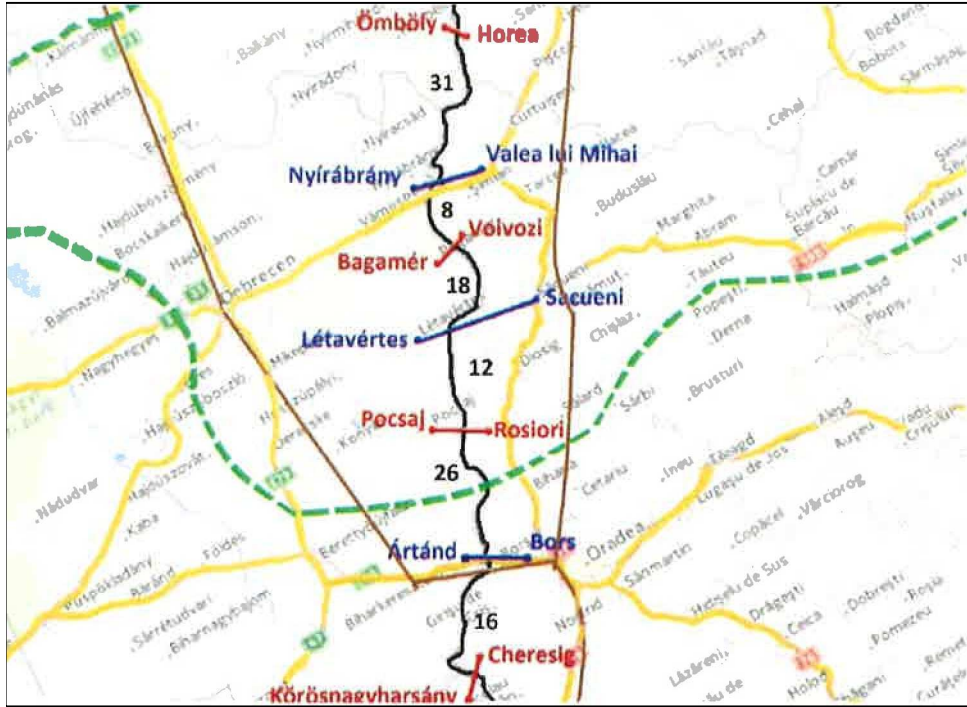
Célok:

- terület és településfejlesztés
- fejlesztési pólusok - gazdaságfejlesztés
- humán erőforrás fejlesztés
- Elérhetőség - infrastruktúra fejlesztés
- turizmus
- környezet-egészségügy
- régió és településmarketing
- identitás, interetnikus kapcsolatok
- CBC-határon átnyúló kapcsolatok

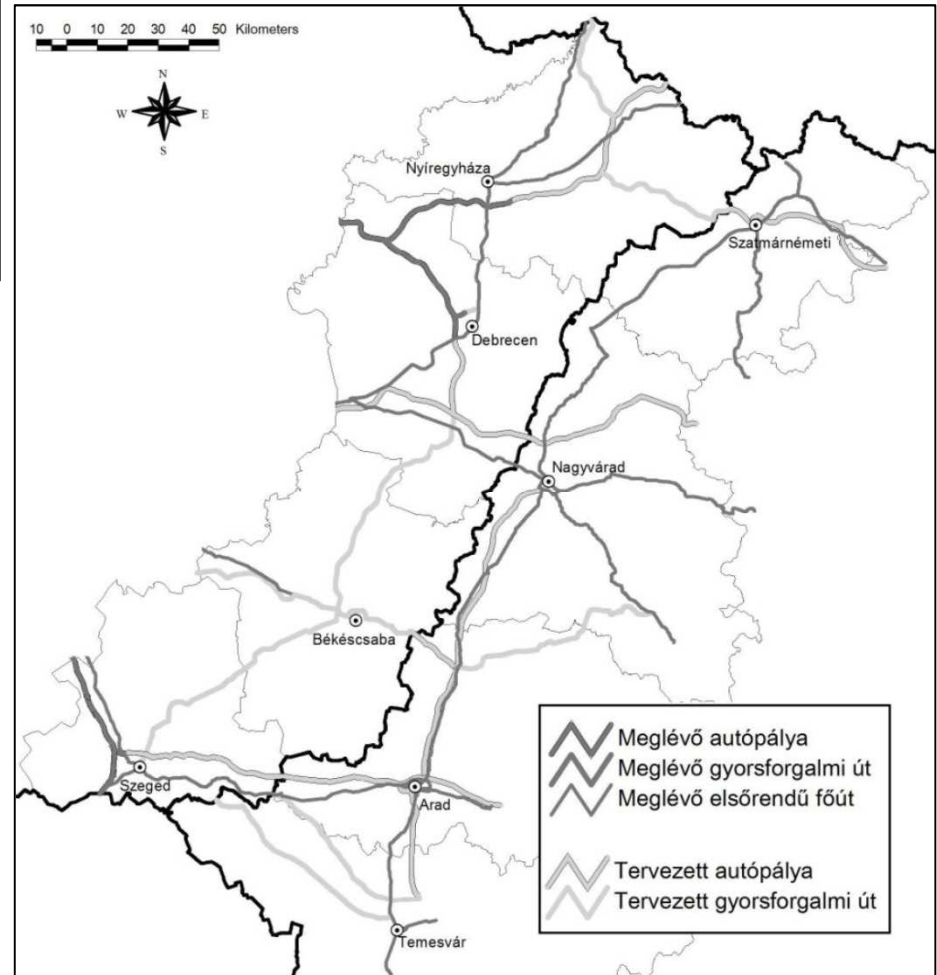
Cél: Debrecen-Nagyvárad közös oktatási-kutatási-fejlesztési -egészségturisztikai (innovatív) klaszterének megteremtése

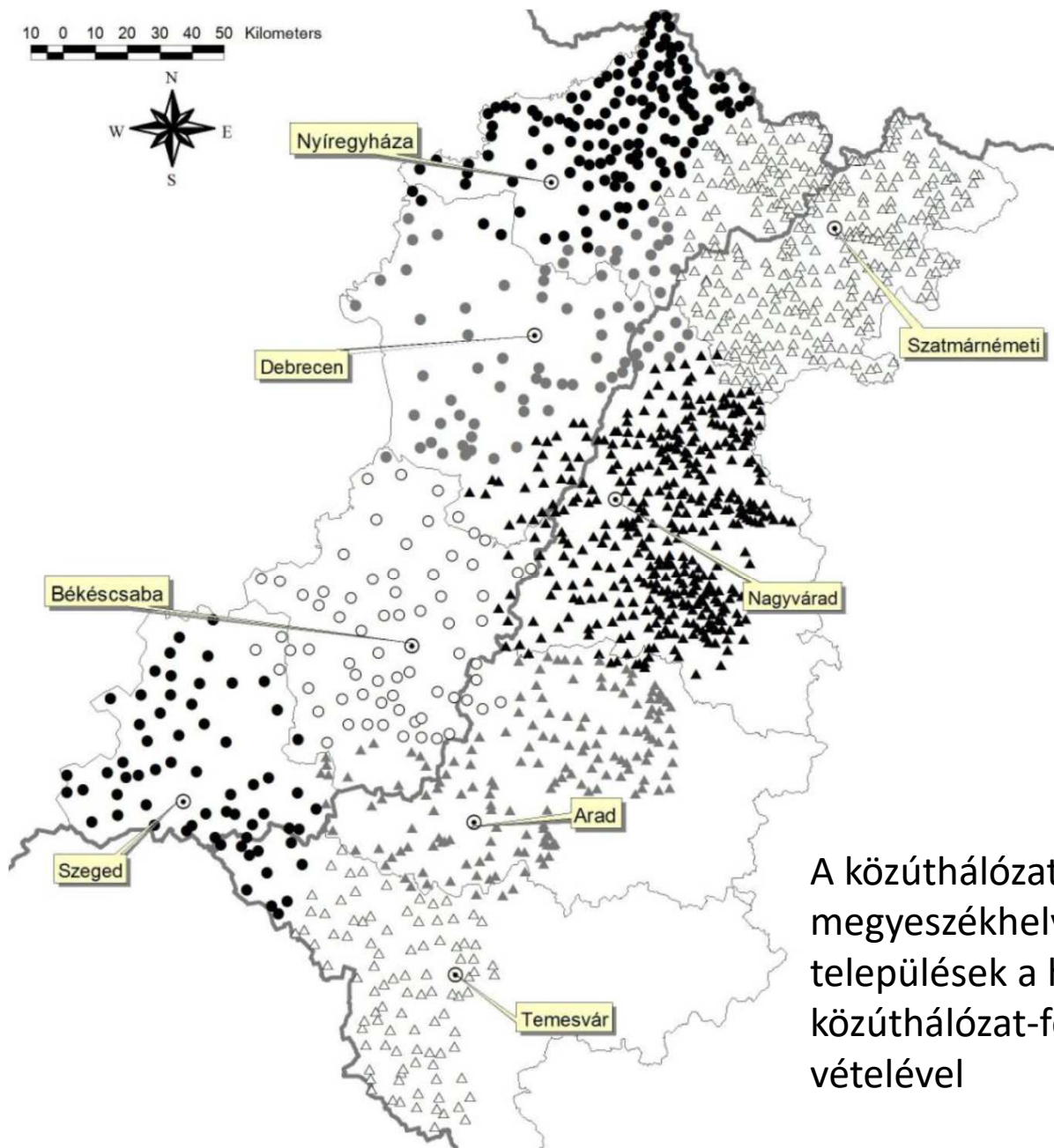
- A Debrecen-Nagyvárad agglomeráció határa
- Hajdú-Bihar - Bihar Eurorégió
- Bihar-Bihar Eurorégió
- Az agglomerációhoz tartozó kis- és középváros
- Hortobágyi Nemzeti Park

Lehetséges határátkelési bővítések

Gyorsforgalmi úthálózat fejlesztési elemei

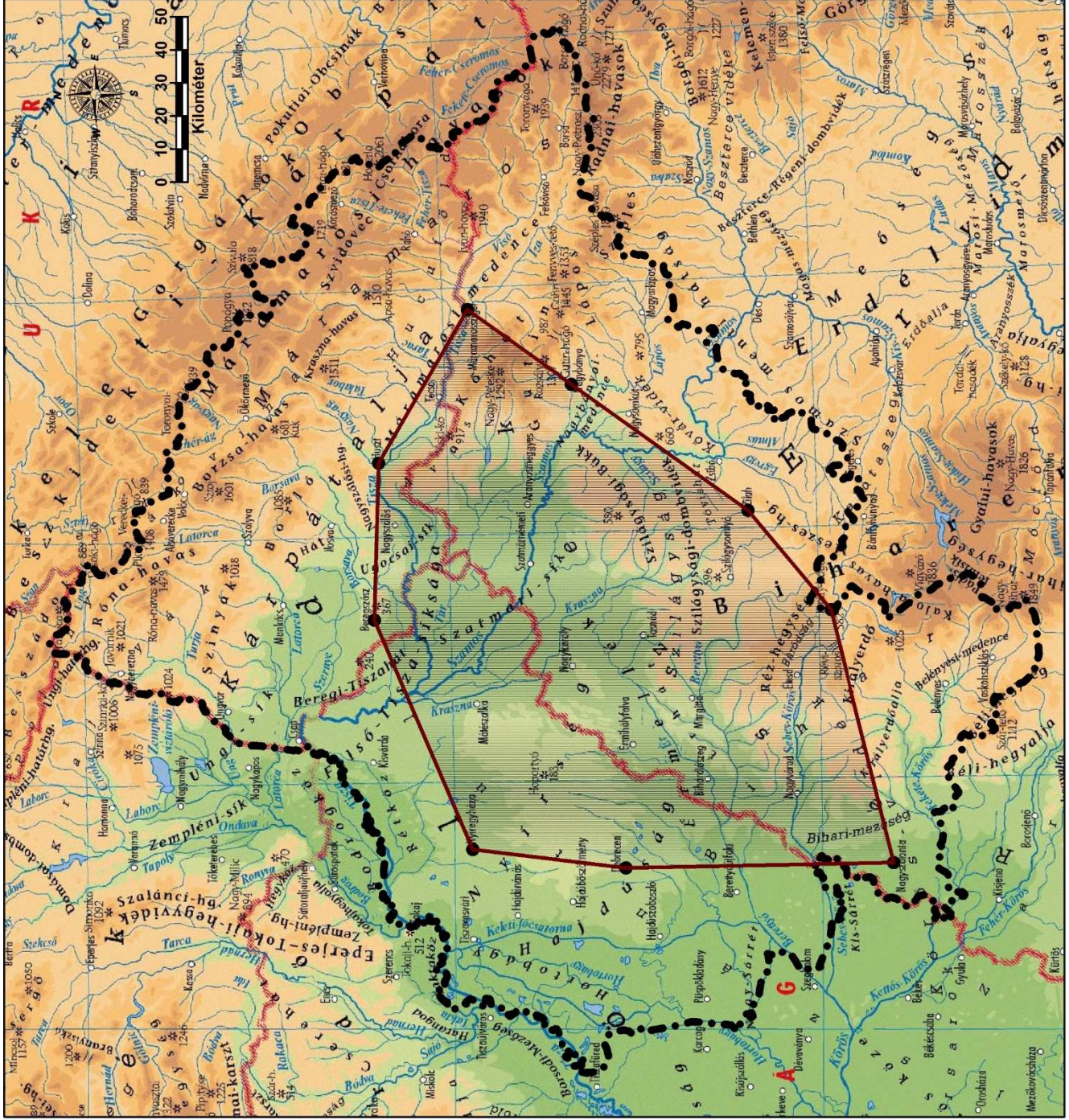

A közúthálózati elérési idő alapján a megyeszékhelyekhez legközelebb eső települések a hosszú távú gyorsforgalmi közúthálózat-fejlesztési tervek figyelembe vételével

- Javaslatok:
 - Partium, mint régió határon átnyúló térségi szervező erejének növelése
 - Érmellék Fejlesztési közösség létrehozása
 - Határmenti térségfejlesztési szervezetek létrehozása

- Ezt olyan programokkal lehetne fejleszteni, mint például vásárok szervezése, helyi termékek megismerését szolgáló piacok létrehozása.
- A határmenti együttműködés erősítését szolgálhatja újabb EGTC létrehozása, működtetése is.
- Továbbra is cél kell, hogy legyen az EU-bővítés során létrejött új gazdasági tér és a határmentiség adta előnyökre épülő térségileg integrált, komplex fejlesztési programok előtérbe helyezése, a szerkezetváltás elősegítése, a szakképzésnek a fejlesztésekhez, illetve a gazdasági kereslethez igazodó orientációja és fejlesztése.

A Partium földrajzi név használatának mai kiterjedése

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!